

[Chr. Nielsen.]

lerne fastslår er hovedinitiativtageren til pagten og i fremtiden skal spille en afgørende rolle, kan jeg ikke se rettere, end at pagten og en beslutning om, at Danmark skal deltage heri, må medføre alvorlige og tyngende følger for det danske folk.

Det ærede medlem hr. Hauch fremsatte i formiddags den udtalelse, at det kunne ikke forundre, at kommunisterne gik imod A-pagten. Må jeg dertil sige, at det forundrer mig lige så lidt, at det ærede medlem og hans parti og det konservative folkeparti går ind for pagten. Det synes jeg egentlig er en naturlig konsekvens af disse partiers holdning. Det er reelt sådan, at disse partier netop i A-pagten finder en støtte for bevarelsen af det kapitalistiske system; som de i dag nyder de største frugter af. De vil ikke save den gren over, de selv sidder på, og derfor knytter de det danske folks skæbne til det kapitalistiske system. Hvis man tvivler om, at det forholder sig sådan, kan man med meget udbytte studere den ledende artikel i venstres hovedstadsorgan „København“ for i dag, hvor man mildt ironiserer over, at den højt-ærede udenrigsminister tillader sig at takke de konservative og venstre for deres tilslutning til pagten. „København“ finder denne tak ganske malplaceret; det er i virkeligheden os, venstre og de konservative, siger bladet, der bør takke udenrigsministeren for, at han endelig har fulgt den politik, vi har ønsket ført hele tiden. Der er derfor ingen grund til at undre sig over disse partiers stilling til A-pagten, men der er nok grund til at forundre sig over, at det danske socialdemokrati med fuld honnør går ind for denne pagt. Den stigende protestbølge, som de allersidste dage har kunnet opvise på arbejdspladserne og i institutioner og foreninger, synes mig at vise, at modstandere af denne pagt findes også blandt folk med socialdemokratiske medlemskort. Det er blot ubegribeligt for mig, hvorfor de socialdemokratiske arbejdere endnu ikke har reageret tilstrækkelig kraftigt. (Bjørklund: De er fornuftige!). Ja, hvis det er, fordi de løber efter deres ledere, vil jeg betegne det som noget andet end fornuft, men vær forvisset om, at tidspunktet kommer, hvor de ligesom under besættelsen får øjnene op for, at de igen er blevet vildledt og vildført; for at bruge en bestemt dato kan jeg nævne f. eks. den 29. august 1943 som en dato, der igen vil fremkomme i Danmarks historie.

Mit parti har på samme måde som det

radikale venstre påpeget, at vi finder ikke, rigsdagen har mandat til at træffe en så vigtig afgørelse som den, der her foreligger. Jeg begriber heller ikke socialdemokraternes indstilling, socialdemokraterne, som dag ud og dag ind vil påstå, at her til lands er det sket fyldest, at folkets vilje er landets lov. Hvorledes vil man forene det med den omstændighed, at man i givne situationer, hvor det passer lederne, nægter at høre folkets mening. Vi har fundet det naturligt, at denne vigtige afgørelse blev lagt ud til en folkeafstemning. Man har ikke villet det sådan. Nuvel, man må tage ansvaret herfor og vil aldrig kunne komme tilbage og give undskyldninger for de handlinger, der i disse dage foretages på den danske rigsdag.

Det ærede medlem hr. Hauch forsøgte i formiddags at fastslå, at der fandtes ingen principiel forskel mellem nazisme, fascisme og kommunisme. Jeg synes nu ellers, der foreligger sådanne kendsgerninger, der tydeligt understreger den principielle forskel. Jeg skal tage to ting op for at påpege dette. Der er dog den principielle forskel, at det privatkapitalistiske system levede i allerbedste velgående under Hitler; det gør det ikke under et kommunistisk system. Dernæst — og det er vi jo i stand til i dag virkelig med aktuel baggrund at konstatere — findes der dog den principielle forskel, at de såkaldte demokratiske vestmagter er villige til at indgå samarbejde med det fascistiske Portugal, medens der mellem kommunismen på den ene side og det kapitalistiske system på den anden side findes uoverstigelige modsætninger.

Det ærede medlems omsorg for mit parti og min person blev udtrykt med den bemærkning, at vi kunne takke forsynet for, at vi lever i et demokratisk land. Jeg ved ikke, om det er forsynet, jeg kan takke for, at jeg den dag i dag endnu lever i et såkaldt demokratisk samfund, men jeg ved i hvert fald, at det skyldes ikke det ærede medlem hr. Hauch, hans meningsfæller og andre samarbejdende partier. Skulle det have stået til dem, havde uheldet villet det, så ville jagten på mig under besættelsen sikkert kunne have skabt den situation, hvor jeg i dag ikke havde fået lov til at leve i et såkaldt demokratisk samfund.

Det ærede medlem bør imidlertid tænke over sagen ud fra en helt anden bedømmelse. Når det ærede medlem og jeg i dag kan drøfte tingene, som vi gør det, så skyldes det bl. a. den omstændighed, at Sovjetunionen havde sin store andel i, at det nazistiske Tyskland blev knust. (Afbrydelse: Sammen med Eng-